

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

**MARMARA
ÜNİVERSİTESİ
1987-1988
TEZ
ÖZETLERİ**

Hazırlayan

MUALLA ZEREN

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAY. NO: 489
KÜTÜPHANE VE DÖKÜMANTASYON DAİRESİ BAŞKANLIĞI YAY. NO : 2

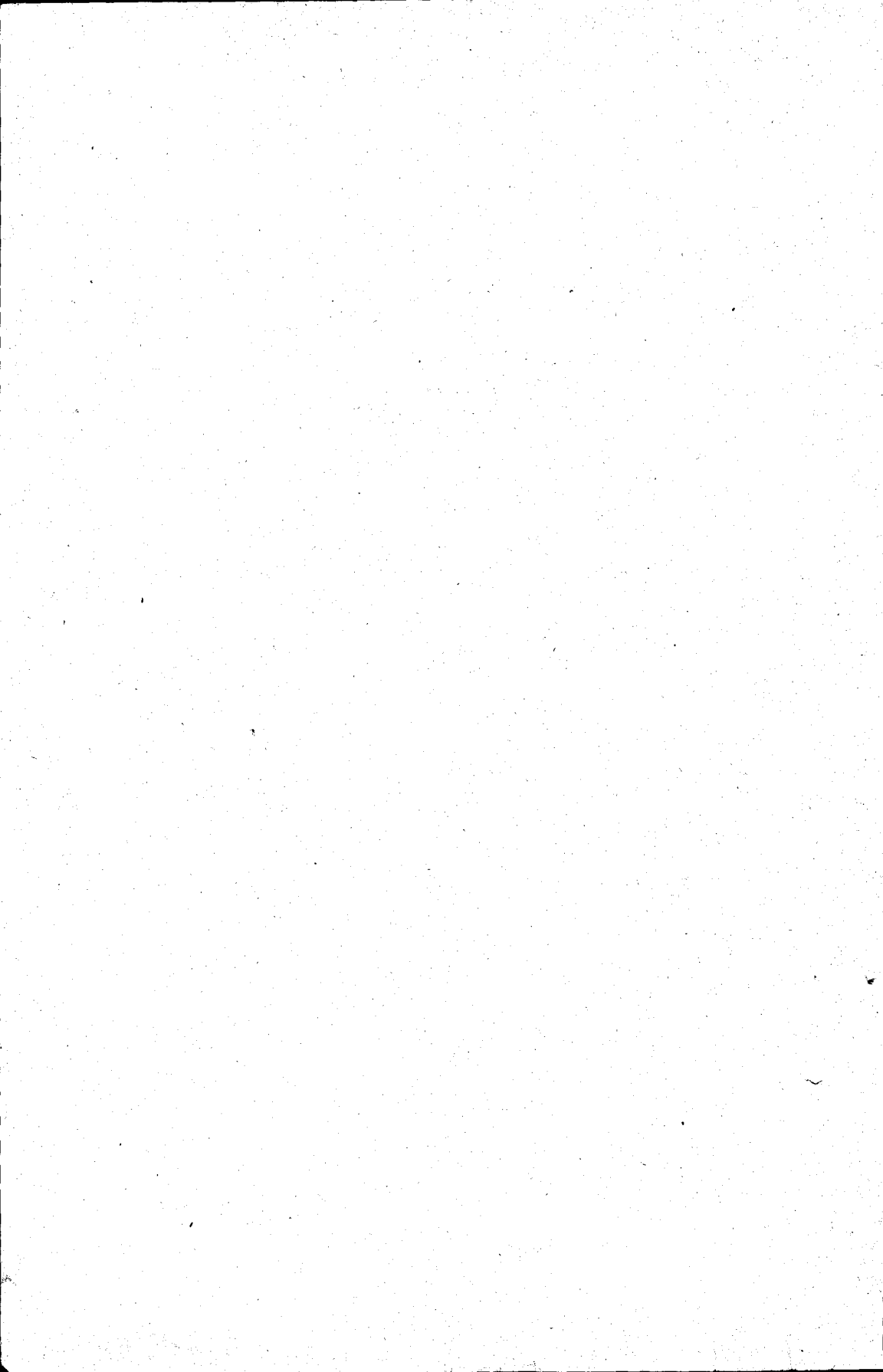
MARMARA ÜNİVERSİTESİ

1987 - 1988

TEZ ÖZETLERİ

Hazırlayan
Muallâ ZEREN

ISBN 975 - 400 - 033 - 6

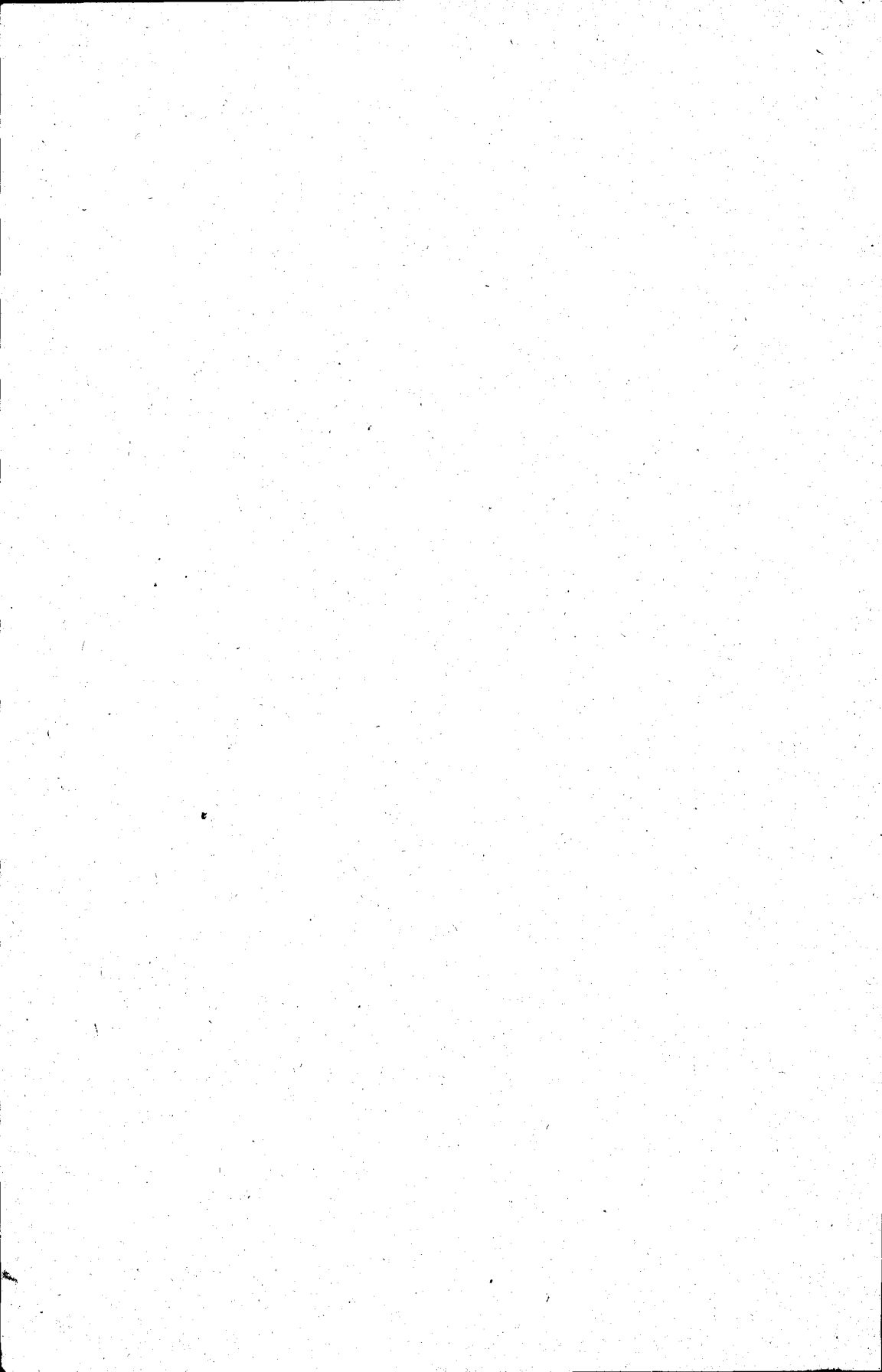
SUNUŞ

Üniversitemizdeki lisansüstü çalışmaları 1982 yılından itibaren Sosyal Bilimler, Fen Bilimleri, Sağlık Bilimleri Enstitüleri ile 1987'de faaliyete geçen Avrupa Topluluğu ile Bankacılık ve Sigortacılık Enstitüleri olmak üzere beş enstitüde sürdürölmektedir.

Bu kitapta ele alınan 1987-1988 döneminde enstitülerde 46 Doktora, 297 Yüksek Lisans Tezi kabul edilmiş, 22 Sanatta Yeterlilik verilmiştir.

Bundan sonraki çalışmalara ve araştırmalara katılacaklara başarılar dilerim.

Prof.Dr. Orhan OĞUZ
REKTÖR

ÖNSÖZ

Bu kitapta 1987-1988 yılları arasında Marmara Üniversitesi'nde yapılan lisansüstü tez çalışmalarının özetleri verilmektedir. Yapılan araştırmaları tanıtarak bilimsel alandaki bilgi iletişimine katkıda bulunmak amacıyla hazırlanan kitapta tezler 1987 ve 1988 olarak iki ayrı bölümde toplanmış, sırasıyla, Fen Bilimleri, Sağlık Bilimleri ve Sosyal Bilimler Enstitüleri ana başlıkları altında Doktora, Yüksek Lisans ve Sanatta Yeterlik alt başlıklarında yazar soyadına göre alfabetik olarak sıralanmıştır.

Özetler, tez adı, sayfa sayısı, yazar adı, tez danışmanı ve kabul tarihi ile yapıldığı bölümün adı belirtildikten sonra Fen ve Sağlık Bilimleri Enstitülerindekiler tezlerin içinde bulunan özetlerden derlenerek, sosyal Bilimler Enstitüsü'ndekiler ise tez incelenerek hazırlayan araştırmacının kendi anlatımına uygun cümlelerle verilmiştir.

Beden Eğitimi ve Spor Bölümü 1988'de Sağlık Bilimleri Enstitüsü'ne geçtiğinden bu bölümde yapılan tezlerin bazıları Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nde, bazıları Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde gösterilmiştir. Ayrıca, bir önceki bibliyografyada yer almayan 1986 yılına ait bir kaç tez özeti ile Fen Bilimleri Enstitüsü'nde Sanatta Yeterlik ünvanı alanların adları da bu kitaba dahil edilmiştir.

Eserin hazırlanması konusunda, Üniversitemiz Rektörü Sayın Prof.Dr. Orhan OĞUZ'a, tezleri incelememe izin veren ve yardımlarını esirgemeyen Fen Bilimleri, Sağlık Bilimleri, Sosyal Bilimleri Enstitüleri Yönetici ve Memurlarına, kitabın basılmasına karar veren Rektör Yardımcısı Yayın Kurulu Başkanı Sayın Prof.Dr. Adnan TEZEL'e, Sayın Prof.Dr. Hakkı Dursun YILDIZ'a ve diğer yayın kurulu üyelerine, kitabın dizgi ve baskısını gerçekleştiren Marmara Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Matbaa Bölümü idareci ve görevlilerine, yakın ilgilerinden dolayı Sayın Yrd.Doç.Dr. Aşkın ÇELİK'e teşekkür ederim.

Muallâ ZEREN

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ.....	3
ÖNSÖZ.....	5

BİRİNCİ BÖLÜM (1987)

I- FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

A. Doktora Tezleri.....	9
B. Yüksek Lisans Tezleri.....	13

II- SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

A. Doktora Tezleri.....	30
B. Yüksek Lisans Tezleri.....	33

III- SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

A. Doktora Tezleri.....	38
B. Yüksek Lisans Tezleri.....	52
C. Sanatta Yeterlik Tezleri.....	90

İKİNCİ BÖLÜM (1988)

I- FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

A. Doktora Tezleri.....	91
B. Yüksek Lisans Tezleri.....	93
C. Sanatta Yeterlik Tezleri.....	117

II- SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

A. Doktora Tezleri.....	118
B. Yüksek Lisans Tezleri.....	121

III- SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

A. Doktora Tezleri.....	124
B. Yüksek Lisans Tezleri.....	134

DİZİNLER (1987-1988)

1- YAZAR ADLARI DİZİNİ

I- FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

A. Doktora	193
B. Yüksek Lisans	194
C. Sanatta Yeterlik	198

II. SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

A. Doktora.....	199
B. Yüksek Lisans.....	200

III- SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

A. Doktora	201
B. Yüksek Lisans	203
C. Sanatta Yeterlik	211

2- TEZ ADLARI DİZİNİ

I- FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

A. Doktora	215
B. Yüksek Lisans	217
C. Sanatta Yeterlik	224

II- SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

A. Doktora	225
B. Yüksek Lisans	227

III- SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

A. Doktora	229
B. Yüksek Lisans	233
C. Sanatta Yeterlik	248

3- TEZLERİN BÖLÜMLERE GÖRE DAĞILIMI

I- FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

A. Doktora	251
B. Yüksek Lisans	252
C. Sanatta Yeterlik	253

II- SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

A. Doktora	254
B. Yüksek Lisans	255

III- SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

A. Doktora	256
B. Yüksek Lisans	257
C. Sanatta Yeterlik	260

4- SANATTA YETERLİK ÜNVANI ALANLARIN ADLARI

I- FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ.....	263
III- SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ.....	264

BİRİNCİ BÖLÜM (1987)

I- FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

A- DOKTORA TEZLERİ

1- Fenantrakinonun Bazı Diaminlerle Verdiği Schiff Bazları ve Bunların Metal Kompleksleri. 81 s.

A. Meral DEMİRKAN

Tez Dan.: Doç.Dr. Emre DÖLEN

Kabul Tarihi: 7.4.1987

(Kimya Eğitimi)

Bu çalışmada fenantrakinon başlangıç maddesi olarak alınmış ve o-amino fenal ve tiyoetanolaninle susuz metanolün çözücü olarak kullanıldığı reaksiyon ortamında iki ayrı ligand ve bunların bakır (II), nikel (II), kobalt (II) kompleksleri elde edilmiştir.

Çalışmanın diğer bölümünde ise, fenantrakinondan fenantrakinonmonoksime elde edilerek, bu monoksimin 2/1 mol oranında etilendiamin ve 1,3-diaminopropan ile susuz ortamda eter çözücü olarak kullanılmış iki ayrı ligand ve bunların bakır (II), nikel (II), kobalt (II) kompleksleri elde edilmiştir.

Literatürde rastlanmayan bu dört yeni ligandın yapıları, ^1H -n.m.r, I.R, elementel analiz sonuçlarına göre açıklanmıştır.

2- Ses Eğitiminde Gecikme ve Yarattığı Sorunlar. 198 s. Ek: 19 tablo

Yücel ELMAS

Tez Dan.: Doç.Dr. Selçuk MÜLAYİM

Kabul Tarihi : 13.4.1987

(Müzik Eğitimi)

Eğitimin bütün alanlarında olduğu gibi, müzik eğitimi alanında da ses eğitimine zamanında başlamamak, başlangıç yaşını (noktasını)

önemsememek, çocuğun bu alanda edindiği kötü alışkanlıkların düzeltilmesini de zorlaştırmaktadır. "Ağaç yaşken eğilir" şeklindeki atasözününü ses eğitiminde yeterince hatırlanmadığı görülmektedir.

Ses eğitimindeki gecikmelerin yarattığı sorunların konu olarak alındığı bu çalışma üç ana bölümden oluşmaktadır. İlk iki bölümde konu ile ilgili gerekli bilgiler verilmektedir. Üçüncü bölümde ise ses eğitimi, aileden başlayarak fakülte ve konservatuarları da içeren kurumlarda incelenmekte ve gecikmenin yarattığı sorunlar, farklı öğrenim düzeylerindeki 352 öğrenci ve 35 öğretim elemanı üzerinde uygulanan anket sonuçlarıyla ortaya konmaktadır. Ayrıca, başka araştırmacıların da bu konudaki görüşlerine yer verilmektedir.

3- Regle Yüzeylerin Diferensiyel Elemanlarının Geometrik Tasviri.

21 s.

Ersin EROL

Tez Dan.: Doç.Dr. Lutfi BİRAN

Kabul Tarihi : 25.6.1987

(Matematik Eğitimi)

Bu çalışma iki bölümden oluşmaktadır. I. Bölümde bir $[A]$ regle yüzeyinin $(A_1-A_2-A_3)$ asal üçyüzlüsünün ani vidalanma eksenini $A_1^{(1)}$, (A_2, A_3) normal düzleminin karakteristik doğrusu $L^{(1)}$, $[A^1] = [A]$ ve $[A^{(3)}]$ yüzeylerinin dağılma parametreleri A_1 ve A_3 , $A_1^{(1)}$ ile $L^{(1)}$ arasındaki uzaklık δ ile gösterilmiş ve $[A]$ yüzeyinin A_1 ana doğrusuna bağlı ardışık $A_1^{(1)}, A_1^{(2)}, \dots, A_1^{(n)}$ ani vidalanma eksenleri dizisi ile $L^{(1)}, L^{(2)}, \dots, L^{(n)}$ karakteristik doğrular dizisinin verilmesi halinde $[A]$ regle yüzeyinin $\lambda_1, \lambda_3, \delta$ elemanları ve bunların $[n-1]$ nci mertebeye kadar türevlerinin belirlenebileceği gösterilmiştir. Böylece $[A]$ regle yüzeyinin diferensiyel elemanları olarak alınan $\lambda_1, \lambda_3, \delta$ ve ardışık türevlerinin bir geometrik tasviri yapılmıştır.

II. Bölümünde ise $[A]$ yüzeyinin A_1 ana doğrusuna bağlı ardışık, $[A_2^{(1)}, A_3^{(1)}], \dots, [A_2^{(n)}, A_3^{(n)}]$ normal düzlemleri dizisi alınmış ve bu dizinin $n \rightarrow \infty$ için bir limitin olması halinde, A_1 ana doğrusu $[A]$ regle yüzeyini oluştururken bu limitin sabit kaldığı ispatlanmıştır.

4- Enerji İletim Şebekelerinin Donanım Planlamasında Optimizasyon. 155 s.

İrfan GÜNEY

Tez Dan.: Doç.Dr. Nesrin TARKAN

Kabul Tarihi: 14.8.1987

(Elektirik-Elektronik Eğitimi)

Enerji İletim hatları için yeni bir tekno-ekonomik matematik model ortaya konmuştur. Bu modele göre elde edilen değerler Türkiye'deki gerçek iletim hatlarındaki verilerle bulunan maliyet değerleri ile karşılaştırılmıştır. İletim hatlarını oluşturan belli başlı elemanlar içinde ayrı ayrı Suboptimizasyon araştırmaları yapılmıştır. Bunun için iletim hatlarını belli başlı iletkenler, izolatörler ve askı takımları ile direklerin yapı, yapım ve kullanımı üzerinde ayrı ayrı optimal değerlere varma yolları araştırılmıştır.

5- Buhar ve Gazlarda Genel Hal Denklemleri İçin Yeni Bir Modelleme (Etan-Etilen, CO₂, SO₂). 47 s.

Ayla GÜRDAL

Tez Dan.: Doç.Dr. M.Ali ÇORLU

Kabul Tarihi: 20.3.1987

(Fizik Eğitimi)

Bu çalışmada, gerçek gaz hal denklemlerinden ONNES ve KEE-SOM hal denklemine, etan ve etilen gazlarının kritik sıcaklık yakınında çeşitli sıcaklıklardaki P-V değerleri uygulanarak elde edilen matris Gauss yoketme ve EBK (Edip Büyükkoca) algoritması ile çözülmüş A,B,C,D,E virial katsayıları bulunmuştur. A B C D E katsayılarının sıcaklıkla değişimi ile model denklemden elde edilen P teorik değerleri ve deneysel değerler için $P = f(V)$ grafikleri çizilmiş, korelasyon katsayıları hesaplanmıştır.

Ayrıca SO₂ ve CO₂ in $T_r = 1$ bölgesinde P_r - V_r değerleri için bulunan model denkleme GAUSS yoketme ve EBK algoritması uygulanarak elde edilen P_r teorik değerleri için yüzde sapmalar hesaplanmış ve sonuçlar, Hidezumi Sugie-Benjamin C-Y.Lu'nun 1970 ve 1971 yıllarında buldukları yüzde sapmalarla karşılaştırılmıştır.

6-3,3'-Diaminobenzidin'in Komplekslerinin Oluşum Koşullarının ve Kararlılıklarının Potansiyometrik Yöntem ile İncelenmesi. 104 s.

Mürşit PEKİN

Tez Dan.: Doç.Dr. Emre DÖLEN

Kabul Tarihi: 7.4.1987

(Kimya Eğitimi)

3,3'-Diaminobenzidin'in içerdiği elektron donör atom grupları nedeniyle çeşitli metallerle kompleks oluşturuca özelliği vardır. Belirli koşullarda demir (III), bakır (II) gibi iyonlar tarafından yükseltgenmektedir. Reaktifin bu özellikleri göz önüne alınarak birinci transisyon dizisindeki krom (III), mangan (II), demir (II), demir (III), kobalt (II), nikel (II) ve çinko (II) ile kompleks oluşturma koşulları incelenmiş ve oluşan komplekslerin kararlılık sabitleri tayin edilmiştir. Komplekslerin kararlılık sabitleri potansiyometrik titrasyon yoluyla Irwing-Rossotti yöntemi kullanılarak bulunmuştur. Hesaplamalar sırasında 3,3'-diaminobenzidin'in yanında ortamda bulunan hidroksil iyonlarının varlığı göz önüne alınarak koşullu oluşum sabitleri hesaplanmış ve bu sabitlerin maksimum ve minimum değer aldıkları pH aralıkları saptanmıştır.

B- YÜKSEK LİSANS TEZLERİ

7- Tek Dingilli Bir Bahçe Traktörünün Güç Aktarma Organlarını Tasarımı. 55 s. Ek: 17 proje fotokopisi.

Arif AĞUR

Tez Dan.: Doç.Dr. Suat ÇAKMAK

Kabul Tarihi: 23.10.1987

(Makina Eğitimi)

Tek Dingilli traktörlerin genel özellikleri ve tarımdaki yeri 4 ileri, 2 geri hız kademesi, 2 kuyruk mili çıkışı veren bir traktör için vites kutusu ve diferansiyel mekanizmasının prensip şemasının belirlenmesi, her vites kademesi için tarım tekniğine uygun hızların belirlenmesi, dişlilerin diş sayılarının ve çevrim oranlarının hesabı modül ve dişli boyutlarının hesabı, yüzey basıncına göre dişlilerin kontrolü, dişlilerin taşıdığı kuvvetler ve millerin boyutlandırılması, yatakların seçimi, kamalı millerin yüzey basıncına göre kontrolü yapıldı, konstrüksiyon ve imalat çizildi.

8- Cumhuriyetten Günümüze Yeni Kültürümüzün Eğitim Müziğimizi Varetmesi ve Eğitim Müziğimizde Koroların Gerekliliği. 146 s.

Funda AKDENİZ

Tez Dan.: Doç. Cenan AKIN

Kabul Tarihi: 25.6.1987

(Müzik Eğitimi)

Bu çalışmada, eğitim müziğimizin temelini okul şarkıları olduğu düşüncesinden hareketle 117 yıllık geçmişi olan okul şarkıları dönemlere ayrılarak incelenmiş ve bestecilik açısından eleştirilerek olumlu ve olumsuz sonuçlar ortaya konmuştur.

I. dönem: 1870-1924, II.dönem: 1924-yaklaşık 1950 yılları, III.dönem: 1950'li yıllardan günümüze olmak üzere üç dönemde incelenerek değerlendirilen okul şarkıları arasında uygun görülenler örnek olarak verilmiştir.

9- İklimlendirilecek Bir Hacmin Sıcaklık, Nem ve Hava Hızının Belirli Bir Algoritmaya Uygun Olarak Optimum Kontrolü. 49 s.

Yılmaz AKGÜNEY

Tez Dan.: Doç.Dr. Edip BÜYÜKKOCA

Kabul Tarihi: 14.9.1987

(Makina Eğitimi)

Bu çalışmanın amacı, iklimlendirilecek hacimlerde sıcaklık, nem ve hava üfleme hızını konfor şartları içinde tutmak ve enerji kullanımını minimize etmektir. Burada gösterilmiştir ki, iklimlendirme tesislerinde düşük maliyeti mikroişlem cihazları kullanılarak, modern kontrol ve optimizasyon metodları uygulanmasıyla optimum kontrolü sağlamak mümkündür. Bu çalışma, sistemin sürekli rejim denklemlerinin yazılması ve harcanan enerjiyi minimum yapacak şekilde sürekli rejim değerlerinin belirlenmesi, sistemin çok değişkenli matematik modelinin kurulması ve tanımlanan performans kriterini minimum yapacak şekilde optimum kontrol büyüklüklerinin tayini aşamalarından meydana gelmektedir.

Araştırmayı, daha doğru elde edecek şekilde geliştirmek ve ticari, endüstriyel binalar için maliyet açısından etkili olacak bir sistem oluşturmak mümkündür.

10- *Linum Tauricum* Willd. Subsp. *Bosphori* Davis Üzerinde Sistemik, Anatomik ve Palinolojik Araştırmalar. 47 s.

Şener AKINCI

Tez Dan.: Doç.Dr. Engin ÖZHATAY

Kabul Tarihi: 6.4.1987

(Biyoloji Eğitimi)

Davis'in "Türkiye Florası" adlı eserinde Tekirdağ Ganos dağında yayılış gösteren *L. tauricum* subsp. *bosphori* taksonunun problemi olarak kaydedilen örneklerin durumunu açıklamak amacıyla, İstanbul-Rivada yayılış gösteren örnekler ile adı geçen bölgeden toplanan örnekler üzerinde morfolojik, anatomik ve palinolojik çalışmalar yapılmış, sonuçta bu iki bölge örneklerinin aynı takson altında toplanmasının uygun olacağı kararına varılmıştır.

**11- Çağdaş Türk Bestecilerin Piyano Eşlikli Şan Yapıtları. 145 s.
Ek: 19 Nota Fotokopisi**

Melike AKTAŞ

Tez Dan.: Prof. Yıldız DAĞDELEN

Kabul Tarihi: 14.8.1987

(Müzik Eğitimi)

Bu araştırma, Türk bestecilerinin "Piyano Eşlikli Şan Yapıtlarını" değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Tezin ilk bölümünde, Cumhuriyet öncesi ve araştırmada temeli oluşturan Cumhuriyet dönemi çoksesliliğin tarihsel gelişimi sonucunda yetişen Türk bestecileri ele alınarak sözlü müziğin tarihçesinden hareketle, piyano eşlikli şan yapıtı veren bestecilerimiz gruplandırılmıştır. Gelişme bölümünde ise bestecilerin biyografileri, yaratıcılıkları ve piyano eşlikli birer ses yapıtı ele alınmıştır. Bu yapıtlar dışsal ve içsel incelenmiş, yaşayan bestecilerimizin görüşlerinden de yararlanılmıştır. Sonuçta 13 türk bestecisinin yaratıcılıkları doğrultusunda 1-Lied 2-Türkü armonizasyonu 3- Lied ve Türkü armonizasyonu türlerinde yaptıkları çalışmalar esas alınarak tüm eserleri için ses müziğine ve piyano eşlikli ses müziğine ayırdıkları oran ortaya çıkarılmıştır.

Özetle, Cumhuriyet döneminde "Piyano Eşlikli Şan Yapıtı" türünde eser veren 13 Türk bestecisini yaşadıkları dönem, ortam, eğitim ve yaratıcılıkları hakkında bilgi verilmiş, piyano eşlikli şan'a yönelik birer yapıtları incelenmiştir.

12- İstanbul ve Yöresinde Toplanan Tavuk Yemlerinde Aspergillus Türü Mantarların İzolasyonu ve İdentifikasyonu Üzerinde Çalışmalar. 56 s.

Meral AYDOĞDU

Tez Dan.: Doç.Dr. Atilla ILGAZ

Kabul Tarihi: 14.8.1987

(Biyoloji Eğitimi)

Çalışmalarda İstanbul ve yöresinden 110 yem örneği toplanarak Aspergillus türü mantarların İzolasyon ve İdentifikasyonuna gidildi. Aspergillus türü mantarların izolasyonu için malt Extract Agar, Czapek Dox-Agar, Sabouraud Dextrose Agar, malt özütü Agar Litmann Oxall Agar kullanıldı.

Aflavuz, A. niger, A. candidus, A. Fumigatus, A. ochraceus, A. versicolor, A. clavatus, A. wentii gibi Aspergillus türleri ve Penicillium, mu-

cor, -Rhizopus, Eurotium Neosarty, Maya, Fusarium gibi küflerde izole edildi.

Bu araştırmanın sonucunda yem örneklerinin uygun olmayan koşullar altında depolandığı ve yemlerdeki yüksek nemden dolayı yukarıda adı geçen mantarların çok fazla sayıda yemlerde ürediği saptandı.

13- Çelik Saçlarında Şekillendirme Kaabiliyeti. 80 s.

Zarif ÇATALGÖL

Tez Dan.: Doç.Dr. A.İrfan YÜKLER

Kabul Tarihi: 14.9.1987

(Metalurji Eğitimi)

4 silindirli arızasız yeni montaj bir dizel motoru, hidrolik fren dinamometresinde yakıt ekonomisi yönünden denenmiştir. Aynı özelliklerdeki başka bir motorda arızalı enjektör kullanılarak deney tekrarlanmıştır. Elde edilen sonuçlar kullanılarak her iki motora ait yumurta eğrileri, egzoz sıcaklığı, yağ basıncı, güç, moment ve özgül yakıt sarfiyatı eğrileri çizilerek, bunların mukayesesi yapılmıştır. Ayrıca motorlarda ve taşıtlarda yakıt ekonomisine tesir eden parametreler araştırılarak, SAE yakıt ekonomisi ölçüme standardı verilmiştir.

14- Motorlarda ve Taşıtlarda Yakıt Ekonomisi. 191 s.

Hasan Ali ÇELİK

Tez Dan.: Prof.Dr. Oğuz BORAT

Kabul Tarihi: 30.6.1987

(Makina Eğitimi)

Çelik saçların germe ve derin çekme yöntemiyle şekillendirilmesi ve şekillendirme kabiliyeti hakkındaki bu çalışma üç ana bölümü ihtiva etmektedir. Birinci bölümde şekillendirme yöntemleri basit şekillerle izah edilmiştir. Bu yöntemlerin en önemlilerinden olan germe ve derin çekme işlemleri, bunların arasındaki farklar ve müştereken uygulama durumları açıklanmıştır.

İkinci bölümde plastik anizotropi, derin çekme, şişirme ve çökertme deneyleri açıklanmış ve deney sonuçlarının korelasyonu yapılarak Biçimlendirme Limit Diyagramlarının (B.L.D.) nasıl hazırlandığı ve nasıl kullanıldığı geniş olarak izah edilmiştir.

Üçüncü bölümde ise şekillendirme kabiliyetine tesir eden malzeme kalıp, yağlama ve şekillendirme şartları ve bu faktörlerin etkinlik dereceleri gösterilmiştir.

15- Zayıf Bezik Anyon Değiştirici Reçinelerin Tutma Kapasitelerinin İncelenmesi. 48 s.

Ümit ÇELİK

Tez Dan.: Doç.Dr. Nursen GÜVEN

Kabul Tarihi: 14.9.1987

(Kimya Eğitimi)

Süspansiyon yöntemiyle elde edilen ve monoklorometileter ile klorometillenen stiren %2 DVB-MMA terpolimerlerinin diisopropil ve diisobutillaminler ile aminlenmesinden elde edilen anyonik reçinelerin "Tutma Kapasiteleri" incelenmiştir. Bu çalışmada "Kolon Metodu" kullanılmış ve bulunan değerler, teorik değerlerle uygunluk göstermiştir. Ayrıca, reçinelerin bazlık kuvvetlerini saptamak için, asitle titrasyonları yapılmıştır. Titrasyon sonucunda primer veya sekonder aminler ile aminlenmiş anyonik reçineler için karakteristik titrasyon eğrileri elde edilmiştir.

16- Üniversitelerimizin Eğitim Fakültelerinde Çağdaş Türk Müziği Öğretmeni Yetiştirmede Anadal Keman Eğitimi Sorunları ve Çözümleri. 135 s.

Sibel ÇOBAN

Tez Dan.: Öğr.Grv. Fethi KOPUZ

Kabul Tarihi: 12.2.1987

(Müzik Eğitimi)

Giriş bölümünde, konunun önemi vurgulanmış, Yunanistan ve Yugoslavya'da keman eğitimi konusunda kısaca bilgi verilmiştir. İzleyen iki bölümde, konu, ülkemizdeki durum açısından ele alınarak önce ilk ve orta dereceli okullarda, sonra eğitim fakültelerinde anadal keman eğitiminin öğrenciden, öğretmenden, araç-gereç, yöntem ve programlardan kaynaklanan sorunları ortaya konmuş ve öneriler getirilmiştir.

17- Statik Frekans Çeviricilerle 3 Faz Asenkron Motor Hız Kontrolü. 80 s.

Mehmet DAL

Tez Dan.: Prof.Dr.Yük.Müh. Atıf URAL

Kabul Tarihi: 18.12.1987

(Elektrik-Elektronik Eğitimi)

Üç faz asenkron motorun moment frekans ilişkisi ve hız ifadesi, evirici ve çeşitleri, direkt ve ara devreli frekans çeviriciler, frekans çeviricilerde gerilim kontrol yöntemleri, harmoniklerin elenmesi, frekans çeviricilerde modülasyon yöntemleri ve kontrol devreleri, üç faz bir evirici devrenin hesabı, frekans çevirici ile hız kontrolünün üstünlükleri incelenmiştir.

18- Aspirinin Eritositlerdeki Glikolize Etkisi. 39 s.

Nebahat DEMİRHAN

Tez Dan.: Doç.Dr. Nesrin EMEKLİ

Kabul Tarihi: 20.11.1986

(Kimya Eğitimi)

Aspirinin trombositlerde glikolize inhibe ettiği daha önce yapılan araştırmalarda ortaya konmuştur. Bu araştırmada ise, Aspirinin eritrositlerde de aynı etkiyi yaptığı; glikoz değerleri ve laktik asit tainleri yapılarak gösterilmiştir. Yapılan çalışmalarda, aspirinli süspansiyonda glikoz kullanımının yavaşladığı; daha az laktik asit teşekkül ettiği bulunmuştur.

19- Orak Hücreli Anemi'de Derioymacığın Bulguları: Ailesel Çalışma. 55 s.

H.Gülay ERDİNÇ (MERDOL)

Tez Dan.: Doç.Dr. Metin ATASU

Kabul Tarihi: 19.3.1987

(Biyoloji Eğitimi)

Onbeşi erkek, onüçü kız yirmisekiz orak hücre anemili (OHT) olgu ve bunların 43 anne-babalarının derioymacıkları, 250 erkek ve 250 kız kontrol olgusunkiler ile karşılaştırılmıştır. Sözü geçen hastalıkta en önemli derioymacığın özellikleri orak hücre anemili erkek olguların palmar t' triradiusunda artma, t ve t^b triradiuslarında azalma, orak hücre

anemili kız olguların palmar t' triradiusunda artma, t'' triradiusunda azalma; orak hücre anemili olguların palmar ekstra fleksiyon, Sidney, Simian çizgilerinde, distal ve proksimal çizgiler arasındaki anastamoz görünümünde artma saptanmıştır. OHA'li olguların OHA özellikli anne-babalarında ise el parmak uçlarında radial ilmek ve kemer tipinde azalma, palmar III, H ve Ĥ ilmekleriyle, t' triradiusunda artma saptanmıştır.

20- Devre Optimizasyonu. 53 s.

Necmi ERFİDAN

Tez Dan.: Doç.Dr. Edip BÜYÜKKOCA

Kabul Tarihi: 26.3.1987

(Elektrik-Elektronik Eğitimi)

Bilindiği üzere günümüzde bilgisayar teknolojisi son derece ilerlemiştir. Bunun sonucu olarak ortaya çıkan gelişmelerden biri de devre analizi, devre dizaynı yapan paket programların ortaya çıkmasıdır. Bu tezin amacı bu analiz veya dizayn programlarında kullanılan devre optimizasyonlarını ve bunlarla ilgili çeşitli teknikleri (Hooke-Jeeves, Simplex, Fletcher-Powell vs.) tanıtmaktır. Tanıtılan tekniklerle ilgili FORTRAN 77 programları verilmiştir. Bu programlar B.Ü. Bilgi İşlem Merkezinde CDC CYBER 170-825 Bilgisayar Sisteminde yazılıp çalıştırılmıştır.

21- Borlu Çelikler. 63+5 s.

Mustafa ERTÜRKMEN

Tez Dan.: Doç.Dr. A.İrfan YÜKLER

Kabul Tarihi: 25.6.1987

(Metalurji Eğitimi)

Borun en önemli etkisi çeliklerin sertleşebilirliğini alışılagelmiş alaşım elementlerine göre çok daha fazla arttırabilmesidir. Borun çeliklerde çok az kullanılması alaşımlama maliyetini düşük tutmakta fakat diğer az alaşımlı çeliklere göre daha hassas üretim teknolojisinin kullanılması ve daha fazla kalite-kontrol yapılması çelik üretim maliyetini arttırmaktadır. Alışılagelmiş alaşım elementlerindeki fiat artışları bu çeliklerin üretim maliyetini yükseltmiş ve dolayısıyla borlu çeliklerin ekonomik olarak üretimi mümkün olmuştur.

22- Barok Dönemi Bestecilerinden J.S. Bach, G.F. Handel ve G.P. Telemann'ın Yan Flüt-Klavsen Yapıtlarının İncelenmesi. 129 s.

Güneş Uras ESERYEL

Tez Dan.: Öğr.Gr.v. Kâmil ŞEKERKARAN

Kabul Tarihi: 14.8.1987

(Müzik Eğitimi)

Batıdaki arayışların müzik alanına yöneldiği 17. Yüzyılın başları Barok müziğin doğmasına yol açmıştır. Bu tezde, Barok müzik gibi zengin bir kültürel olgunun nasıl oluştuğu, bu dönemin altın harflerle imzasını atan G.P. Telemann, J.S. Bach ve G.F. Handel gibi üç önemli bestecini çalışmaları üzerine, yine müzik formlarının en önemlilerinden birini oluşturan sanat formu içinde flüt çalgısında, flüt-klavsen sanatları araştırılarak incelenmiştir.

23- Meslek Yüksekokulu Tesviye Eğitimi. 74+4 s.

Oğuz GİRİT

Tez Dan.: Yrd.Doç.Dr. A.İrfan YÜKLER

Kabul Tarihi: 25.6.1987

(Metalurji Eğitimi)

Meslek Yüksekokulu Tasviye Eğitimi ders müfredatı ile Atelye ve Laboratuvar yatırımı hakkında bir taslak hazırlanmıştır. İstanbul ve çevresindeki kamu ve özel sektöre ait muhtelif büyüklükteki 130 endüstri kuruluşunda 189 yetkili ile yapılan anket sonuçlarına dayanılarak, teknisyenlerde aranan özellikler tesbit edilmiş ve tesbit edilen özelliklere göre ders müfredatı ile hangi Atelye ve Laboratuvarların kurulacağı belirlenmiştir. Teorik ve pratik dersler gelişen teknoloji şartlarına uygun olarak programa alınmıştır.

24- Elektrolit Disosyasyon, Zayıf Elektrolitlerin Disosyasyon Sabitinin Hesaplanmasında Yeni Bir Algoritma Denemesi. 100 s.

Ahmet Hamdi GÜMÜŞ

Tez Dan.: Doç.Dr. Edip BÜYÜKKOCA

Kabul Tarihi: 14.8.1987

(Fizik Eğitimi)

Üretilen malzemenin ilerdeki davranışlarını önceden bilmek önemli bir meseledir. Bu nedenle malzemenin iyi tanınması, saflık dere-

cesi, içersindeki yabancı ve katkı maddelerinin iyi belirlenmesi gerekir. Bu hususta yardımcı bir çok metod bulunmaktadır. İletkenlik ölçümü yolu bunlardan biridir.

Bu çalışmada zayıf elektrolitlerin çözünürlük sabiti iletkenlik yoluyla tesbite çalışılmıştır.

Zayıf elektrolitlerin karakteristik özelliklerini üzerinde bulunduran Asetik Asid'i değişik konsantrasyonlarda ve temperatürlerdeki iletkenliği ölçülerek aranan özelliklerinin değerlendirmesi üç ayrı metodla yapılmıştır. (Sonlu Farklar, Lineer Regrasyon ve E.B.K. metodları)

Metodların birbirine olan üstünlükleri de dikkate değer bir husustur.

Ayrıca iletkenlik teorisinin tarihi gelişimine ve bu konudaki teori ve görüşlere de yer verilmiştir.

25- Türkiye'de Mekikli Mekikçikli Kancalı Hava Jetli Dokuma Makinalarını Ekonomik Durumlarının İncelenmesi. 47 s.

Atilla GÜNAL

Tez Dan.: Prof.Dr. Mustafa KÖSEOĞLU

Kabul Tarihi: 18.12.1987

(Tekstil Eğitimi)

Son yıllarda dokuma makinalarında sürekli yeni gelişmeler olmaktadır. Özellikle atkı atma sistemlerinde; atkı masurası ve mekik dokuma makinalarında çıkarılarak mekiksiz sistemler geliştirilmiştir. Bu tezde önce atkı atma sistemleri anlatılmış, daha sonra bu sistemlerin ülkemiz şartlarındaki ekonomiklik durumları incelenmiştir.

26/ Kayış-Kasnak Mekanizmalarında ve Temas Oranları Üzerinde İncelemeler. 108 s. Ek: 36+5 s.

Mehmet GÜNDOĞAN

Tez Dan.: Yrd.Doç.Dr. Osman YAZICIOĞLU

Kabul Tarihi: 14.9.1987

(Makina Eğitimi)

Kayış kasnak mekanizmaları, teorik esaslar ve yapılan deneme neticeleri dikkate alınarak incelenmektedir. Kayış pürüzlülüğü, temas

ve sürtünme konularında izahatları verilmektedir. Kaynaklardan alınan bazı deneme sonuçlarına regresyon analizi uygulanmış ve deney sonuçlarının korelasyon katsayıları elde edilmiştir.

Kayış yüzeyi pürüz modelleri sınıflandırılarak kayış temas gözlemleri halinde verilmektedir. Mekanizma standartları genel çizgileri ile çevrilerek ekler halinde tezin sonunda verilmektedir.

27- Trombosit Protein ve Glikoproteinlerinin Poliakrilamid Gel Elektroforezi Yöntemleri İle İncelenmesi. 52 s.

Parichehr HANACHI

Tez Dan.: Doç.Dr. Turay YARDIMCI

Kabul Tarihi: 30.6.1987

(Biyoloji Eğitimi)

Yıkanmış insan trombositlerinde protein ve glikoproteinler DAVIS poliakrilamid gel elektroforezi (PAGE), sodyum dodesil sulfat poliakrilamid gel elektroforezi (SDS-PAGE) yöntemleriyle incelendi PAGE gellerindeki proteinler Comassie parlak mavisi, glikoproteinler ise periodik asid Schiff ile boyandı.

DAVIS - PAGE yönteminde gellerde 7 protein bandı görüldü. Adrenalinin proteinlerin konsantrasyonlarını etkilediği ve bromokriptinin hem adrenalin ile trombosit agregasyonuna mani olduğu hem de trombosit protein konsantrasyonunu kontrol değerlerine doğru kaydırarak adrenalin etkisini nötralize ettiği görüldü.

SDS - PAGE yöntemiyle I: 157.000, II: 132.000, III: 123.000, IV: 120.000, V: 112.000, VI: 106.000, VII: 86.000, VIII: 48.000, IX: 43.000, X: 34.000 moleküler ağırlıkta protein bandı elde edilirken, SDS-PAGE gellerinde ancak 5 glikoprotein bantı tesbit edildi. Bunların I: 132.000, II: 125.000, III: 112.000, IV: 86.000, V: 52.000, molekül ağırlıklarında oldukları hesaplandı ve GPIc, GPIIb, GPIIIa, GPIIIb ve GPVII olarak düşünüldü.

28- Tifdruk Baskı Tekniği ve Baskı Problemleri. 25 s.

Osman KAĐAN

Tez Dan.: Doç. Halis BİÇER

Kabul Tarihi: 14.8. 1987

(Matbaa Eğitimi)

Tifdruk baskı tekniği, ÷lkemizde mecmua ve duvar kağıdı baskılarında g÷r÷lmekle birlikte, ambalaj baskısında en yaygın şekilde kullanılır.

Baskı problemlerinden önce, Tifdruk silindirleri kullanılan m÷rekkeplerin özellikleri, basılacak malzemelerin teknik spesifikasyonları incelenmiştir. Bu unsurlar birbiri ile uygun olmalı, mümkünse prova baskı yapılmalıdır.

Baskı problemleri ve ç÷zümleri bir tablo halinde verilmiştir.

29- Taşlama İşleminde Uzaklaştırılan Malzemelerin, Taştaki Aşınma Miktarına Oranı Üzerine Tesir Eden Faktörlerin İncelenmesi. 38 s.

Mustafa KURT

Tez Dan.: Yrd.Doç.Dr. Osman YAZICIOĞLU

Kabul Tarihi: 14.9.1987

(Makina Eğitimi)

Bu çalışmada amaç taşlama işleminde uzaklaştırılan malzemelerin, taştaki aşınma miktarına oranı üzerine tesir eden faktörlerin incelenerek işe göre en uygun taşın seçimini sağlayıp makina endüstrisinin ihtiyacı olan en iyi yüzey kalitesini elde etmek ve ÷lke ekonomisine dolaylı yönden büyük yararlar sağlamaktır.

Taşlama işlemi esnasında çeşitli malzemelerde değişik taş kullanılarak, tezgâhın kesme gücünü etkileyen faktörler incelenip elde edilen neticelerden grafikler çizilmiştir. Kesme gücünün etki eden bu faktörlerin en uygun değerlerini elde edebilmek için mukayeseler yapılmıştır.

Böylece ihtiyacımız olan yüksek yüzey kaliteli malzemeleri ekonomik yönden işleyebilmemiz sağlanabilecektir.

30- Kalıp Kopyasından Baskıya Kadar Ofset Baskı Teknolojisi.
65 s.

Mehmet OKTAV

Tez Dan.: Doç. Halis BİÇER

Kabul Tarihi: 23.10.1987

(Matbaa Eğitimi)

Ofset Baskı Sisteminde trikromi baskının teknolojik özellikleri ve ofset filmi, tram, tram sıklığı, tram şekilleri ve baskıya etkisi, baskı kalıbı kopyası, ışık ölçümü, kalıbın gelişimi, test bandları yardımıyla tramlı baskının değerlendirilmesi, baskı uygulamaları ve etkileyen faktörler, densitometrenin tanıtımı ve kullanılması baskıda tramton değeri ve hesaplanması konuları incelenmiştir.

31- Okul Korolarını Çalışırken Karşınıza Çıkan Sorunların Ses Tekniği Bakımından Çözümlemesi. 90 s.

Fehiman ÖZDEMİR (DURUÖZ)

Tez Dan.: Doç. Yıldız DAĞDELEN

Kabul Tarihi: 14.9.1987

(Müzik Eğitimi)

Ses eğitimcisi fonasyon (ses verme) olayını oluşturan ses mekanizmasını, diksiyon, fonetik, dilimizin standart konuşma seslerini, diksiyonun müzikteki önemini, ses türlerini çok iyi bilmelidir. Ses eğitimindeki tüm registreelerde tını uyumunu sağlamak en önemli konulardan biridir. Ses eğitiminde insanın kişiliği, duruşu, ruhsal durum ve davranışın önemi büyüktür. Soluk eğitimi, vokal ve konsonların doğru kullanılması gerekir. Bir şarkıyı çalıştırırken müzik eğitiminin ilkeleri doğrultusunda şarkı seçiminde ve şarkıyı öğretmeye başlamadan önce dikkat edilecek hususlar göz önünde bulundurulmalıdır.

32- Kaynaklı Parçalarda Kalıntı Gerilmeler ve Distorsiyon.
94+4 s.

Hüseyin ÖZKARA

Tez Dan.: Doç. Dr. A. İrfan YÜKLER

Kabul Tarihi: 25.6.1987

(Metal İşleri Eğitimi)

Kaynak işlemine maruz kalmış parçalarda kalıntı gerilmelerin sebepleri, değişik zorlanmalar altında kalıntı gerilmelerin etkileri,

kalıntı gerilmelerin ölçülmesi, tipik kaynaklarda kalıntı gerilmeleri etkileyen değişik faktörler, kaynakta distorsiyon ve oluşum nedenleri, değişik kaynak şekillerinde distorsiyonun oluşumu, kalıntı gerilme ve distorsiyonun azaltılması için uygulanan dizayn ve işlemler, kaynak sonrası ve öncesi uygulanan mekanik ve termal işlemler gibi konular incelenmiştir.

33- Genel Taşlamacılık. 167+5 s.

Cemil SAK

Tez Dan.: Prof.Dr. Ruşen GEZİCİ

Kabul Tarihi: 12.1.1987

(Metal İşleri Eğitimi)

Taşlama işleminin diğer kesme işlemlerine göre avantajları, uygulama şekilleri, yapılan araştırma ve geliştirmeler, aşındırıcı tanenin kesme teorisi, talaş kaldırma prensipleri, taşlama taşlarını meydana getiren elemanlar, yapım şekilleri, uygulamada taşların kullanılmasında dikkat edilmesi gereken noktalar, kaplama aşındırıcılar, taşlama işlemlerinde kullanılan soğutma sıvıları özellikleri, kullanılan tezgahlar, iş parçası bağlama metotları incelenmiştir.

34- Asenkron Motörlerde Yumuşak Yol Verme. 71+2 s.

Halil Halefşah SUMEN

Tez Dan.: Prof.Dr. İlhami ÇETİN

Kabul Tarihi: 25.6.1987

(Elektrik-Elektronik Eğitimi)

Asenkron Motörde Yol Verme Olayının şebeke ve motör bakımlarından ele alınması ile Yol Verme çeşitleri olan; Doğrudan Ototransformatör ile, Yıldız/Üçgen, Statora Direnç/Reaktans koyarak, Rotora Direnç koyarak, Yardımcı Motör ile, Rotorda Çift Kafes kullanarak, KUSA Bağlama ve Elektronik Yol Verme Yöntemleri avantaj ve sakıncaları ile karşılaştırmalı incelenerek, seçilecek yöntemin ekonomiklik, sadelik ve güvenlik kriterlerine bağlı olması gerektiği vurgulanmıştır.

35- Konik Makaralı Parlatma. 87 s.

Mehmet SÜRÜCÜ

Tez Dan.: Yrd.Doç.Dr. Osman YAZICIOĞLU

Kabul Tarihi: 18.10.1987

(Makina Eğitimi)

Bu çalışmada, makaralı parlatmanın temel teorisi, imali, kullanılması ve işlenen yüzey incelenmiştir.

Konik makaralı parlatma (Microller) metoduyla imalat ekonomik bir form olup, yüzey bitirme işlemini tolerans sınırları içinde mümkün kılan seri bir işlem ve soğuk bir çalışmadır. Bu işlem sonunda parlatılan yüzey cidarı pekleştigiinden sertlik artışı ve korozyona karşı dayanıklılık meydana gelir. Ezme metoduyla imalat özel makina gerektiren ve maliyeti yüksek olan diğer yüzey işlemlerine tercih edilebilir. Alet, torna, matkap veya frezeye takılabilir. Makaralı parlatma aleti, iç, dış silindirik form ve düz yüzeylerin bitirme işlemlerinde kullanılabilir.

36- Modern Kaynak Usulleri. 109 s.

Muhittin ŞİMŞEK

Tez Dan.: Yrd.Doç.Dr. A.İrfan YÜKLER

Kabul Tarihi: 12.1.1987

(Metalurji Eğitimi)

Bu çalışmada Modern Kaynak Usullerinden bazıları olan: Sürtünme Kaynağı, Elektron Işın Kaynağı, Laser Kaynağı ve Ultrasonik Kaynağının prensipleri, kullanım amaçları, kullanıldığı yerler, avantajları ve dezavantajlarının yanında söz konusu kaynak yöntemlerinin birbirleri ile mukayeseleri de yapılmaktadır.

37- Kesintisiz Güç Kaynağı. 91 s. Ek: 1 Proje

Namık YALDIRAK

Tez Dan.: Yrd.Doç.Dr. Burhanettin CAN

Kabul Tarihi: 25.12.1986

(Elektrik-Elektronik Eğitimi)

Endüstride elektrik enerjisi kesintileri nedeniyle elektrikle çalışan araç ve gereçler çalışmalarına ara vermek zorunda kalmakta; dolayısıyla büyük iş gücü ve üretim kayıpları ortaya çıkmaktadır.